

САДРЖАЈ

CONTENTS

	Ивана Радовановић Скица за портрет професора Драгослава Срејовића као научника и предавача Ivana Radovanović A sketch for the portrait of Professor Sreјović as a scientist and a lecturer	13
	Мирослав Лазић – Дубравка Николић Хронологија археолошких истраживања проф. Драгослава Срејовића Miroslav Lazić - Dubravka Nikolić A chronicle of the archaeological research directed by Professor Dragoslav Sreјović	37
	Библиографија / Bibliography	73
I	Ivana Radovanović The Lepenski Vir Culture: a contribution to interpretation of its ideological aspects Прилог тумачењу идеолошких аспеката културе Лепенског Вира	85
II	Љубинка Бабовић Положај и функција светилишта на Лепенском Виру Location and function of the sanctuaries at Lepenski Vir	95
III	Bogdan Brukner Alternatives to neolithization of Southeast Pannonia with reflections on broader Iron Gate Zone Алтернативе неолитизације у југоисточној Панонији с рефлексјама на ширу зону Ђердапа	109
IV	János Makkay Clay spindle whorls of the Körös culture and the technology of their perforation Глинени пршљенци за вретено у Кереш култури и технологија њихове перфорације	115
V	Nándor Kalicz - Judith Koós Eine Siedlung mit ältestneolithischen Hausresten und Gräbern in Nordostungarn Насеље са најстаријим остацима кућа и грובה у североисточној Мађарској	123
VI	Vassil Nikolov Periodisierung und Chronologie der südwestlichen Variante der Kultur Karanovo I Периодизација и хронологија југозападне варијанте културе Караново I	137
VII	Ivan Pavlů Forms and function of the early Neolithic pottery from Divostin Облик и функција старије неолитске керамике из Дивостина	147
VIII	Wolfram Schier "Proto-Vinča": Zum Übergang von der Starčevo- zur Vinča-Kultur im Südosten des Karpatenbeckens "Прото-Винча": ка прелазу из старчевачке у винчанску културу на југоистоку Карпатског басена	155
IX	Juraj Pavúk The Vinča Culture and beginning of the Linear Pottery Винчанска култура и почетак културе тракасте керамике	167

X	Elisabeth Ruttkay Der erste neolithische Idolkopf aus der Steiermark. Zur Idolplastik der Lasinja-Kultur Прва глава неолитског идола из Штајерске. Ка пластици Ласинјске културе	179
XI	Mirjana Stevanović - Ruth Tringham The significance of Neolithic houses in the archaeological record of Southeast Europe Значај неолитских кућа у археолошком запису југоисточне Европе	193
XII	Миленко Богдановић Стратиграфија насеља винчанске културе у Гривцу Stratigraphy of the Vinča settlements at Grivac	209
XIII	Małgorzata Kaczanowska - Janusz Kozłowski Neolithic vs Eneolithic lithic raw material procurement, technology and exchange in Eastern Europe Добављање, технологија и размена камених сировина у неолиту и енеолиту источне Европе	221
XIV	Димитриј Ј. Телегин Возвращаясь к вопросу о доместикации лошади на Поднепровье Повратак питању доместификације коња у Подњепровљу	235
XV	Draga Garašanin Belotić - Bela Crkva und Makó (Kosihy-Čaka) Белотић – Бела Црква и Мако (Косихи–Чака)	245
XVI	Bernard Hänsel Die Quadratur des Kreises in der Bronzezeit Serbiens Квадратура круга у бронзаном добу Србије	251
XVII	Tibor Kovács A hoard of Late Bronze Age armbands from southern Transdanubia Остава наруквџица из позног бронзаног доба јужне Трансданубије	259
XVIII	Maria Novotná Bemerkungen zum Hortfund aus Vel'ký Blh Напомене о остави Велки Блх	265
XIX	Растко Васић Бријачи бронзаног доба у Србији Razors in the Bronze Age of Serbia	271
XX	Паско Кузман Миграционите движења и етничките промени во регионот на Охридското езеро од најстарите времиња до крајот на првиот милениум пред н. е. Migration movements and ethnic changes in the Ohrid lake area since earliest times until I millennium b.c.	279
XXI	Nikola Tasić Einige Fragen über die Chronologie und Genese der Brnjica-Kultur Нека питања хронологије и генезе брњичке културе	285
XXII	Miloš Jevtić Prehistoric barrows at Gračani near Novi Pazar Праисторијске хумке у Грачанима код Новог Пазара	301

XXIII	Милорад Стојић Култни објект на локалитету Пањевачки рит у Јагодини The ritual object at the site of Panjevački rit - Jagodina	315
XXIV	Чедомир Марковић Хумке у Лисијевом пољу The mounds from Lisijevo polje	323
XXV	Alexander Fol Thraces et Illyriens. Quelques remarques sur les sociétés non-littéraires Трачани и Илири. Неколико примедаба о алитератним друштвима	339
XXVI	Milutin Garašanin Dako-Mysier (Nordthraker) in der schriftlichen Überlieferung der Antike? Дако-Мизијци (северни Трачани) у писаним изворима?	345
XXVII	Фанула Папазоглу О зависном сељаштву и колективном ропству на средњобалканском простору Sur la dépendance rurale et l'esclavage collectif dans la partie centrale des Balkans	351
XXVIII	Викторија Соколовска Пеонско-источномедитеранске културне везе Culture relationship of Paeonia and the East Mediterranean	359
XXIX	Slobodan Dušanić The Jovian propaganda of Philip II Јупитер у владарској пропаганди Филипа II	367
XXX	Velika Dautova-Ruševljan Der Silvanus-Kult im südosten der Provinz Pannonia Inferior Култ Силвана у југоисточном делу провинције Доње Паноније	379
XXXI	Александрина Цермановић-Кузмановић Накит од племенитог метала са некропола у Коминима (<i>Municipium S...</i>) Precious metal adornments from the cemeteries at Komini (<i>Municipium S...</i>)	385
XXXII	Александар Јовановић Прилог решавању проблема убикације Стридона A contribution to the problem of location of Stridon	393
XXXIII	Petar Petrović Römische Überreste bei Lepenski Vir Римски остаци код Лепенског Вира	399
XXXIV	Љубица Зотовић Да ли је у Виминацијуму постојала заједница митраиста? Was there a community of Mithraists at Viminacium?	409
XXXV	Миодраг Томовић О једној горњомезијској скулпторској представи "тетрархијског цара" (?) An Upper Moesian sculptural representation of the "Tetrarchial emperor" (?)	417

XXXVI	Miroslava Mirković Romuliana, the Roman army and soldiers Ромулијана, римска војска и војници	427
XXXVII	Анка Лаловић Мит о Дионису у иконографској декорацији Ромулијане The myth about Dionysus in the iconographic decoration of Romuliana	437
XXXVIII	Ћedomir Vasić Symbolics of the sacral complex at Romuliana (Gamzigrad) Симболика сакралног комплекса на Ромулијани (Гамзиград)	443
XXXIX	Милоје Васић Представа "маузолеја" на новцу императора Максенција Representation of the "mausoleum" on the emperor Maxentius' coins	461
XL	Miodrag Tomović Vrelo, Šarkamen - imperial complex. From an idea to the discovery or on the archaeology of luck Врело, Шаркамен – царски комплекс. Од идеје до открића или о археологији среће	475
XLI	Гордана Цветковић–Томашевић О једном рановизантијском мозаику и једном загонетном знаку на њему. Мозаици једне путујуће радионице About an Early Byzantine mosaic and an enigmatic sign upon it. The mosaics of a travelling atelier	483
XLII	Живко Микић Словени на Балкану. Упоредна антрополошка анализа The Slavs in the Balkans. A comparative anthropological analysis	493
XLIII	Светозар Јовановић Срењовековна некропола на Гамзиграду Medieval cemetery at Gamzigrad	501
XLIV	Војислав С. Јовановић Острвица код Рудника. Прилог проучавању средњовековних градова у Србији Ostrvica near Rudnik. Contribution to the study of medieval fortresses in Serbia	511
XLV	Димитрије Мадас Једна скривница у беду у утврђења манастира Раванице A hoard from the fortification of the Ravanica monastery	533
XLVI	Miron Flašar Hodoeporicum archaeologicum	541
	<i>Tabula gratulatoria</i>	555
	Листа аутора / List of the authors	561